

עת"א 33895/09/21 - שמעון גרין, נגד הממונה על עבודות שרות

בית המשפט המחוזי בחיפה

10 אוקטובר 2021

עת"א 33895-09-21 גרין נ' הממונה על עבודות שרות

בפני כב' הנשיא רון שפירא

העותר

שמעון גרין,

ע"י ב"כ עו"ד מיכאל זליג ועו"ד ישראל כרמל

נגד

המשיב

הממונה על עבודות שרות

החלטה

הרקע לעתירה וטענות הצדדים בתמצית

לפני עתירת העותר שהוגשה נגד החלטת המשיב בדבר הפסקה מנהלית של עבודות השירות וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל בבית סוהר.

העותר נדון ל-4 ארבעה חודשי מאסר שירוצו במסגרת עבודות שירות, בגין עבירות הסעת והלנת תושב זר שלא כדין. תחילת ריצוי העונש נקבעה ליום 09.08.2020, בסניף הדואר פתח תקווה. ביום 19.08.2020 החל העותר לבצע את עבודות השירות, אך כעבור חודש בקירוב החל להיעדר מעבודות השירות לפרקי זמן ממושכים, בשל מצבו הבריאותי והכלכלי ומצב משפחתו (לטענתו). ביום 17.11.2020 התקיימה ועדה רפואית לבירור עניינו של העותר, אשר אישרה את המשך ביצוע העבודות במגבלות ותוך קיצור שעות העבודה. על אף זאת, העותר המשיך להיעדר מביצוע חובתו, תוך שהוא הציג בפני המשיב אסמכתאות חלקיות בלבד להיעדרויותיו. לדברי המשיב, החל מחודש אפריל העותר לא התייצב לביצוע העבודות כלל. לאור זאת הוזמן העותר לשימוע ביום 07.07.2021, בו התבקש להסביר את היעדרויותיו הרבות ונשמעו טענותיו בנוגע אליהן. בסיום השימוע הוחלט להמליץ על הפסקת עבודות השירות של העותר והמשך ריצוי יתרת עונשו של העותר במאסר, אשר אושרה בהמשך על ידי ראש אגף האסיר ביום 08.08.2021. העתירה דן מוגשת על החלטה זו.

העותר טוען כי ברי לו שהתנהלותו היתה פסולה ובעייתית וכי השימוע שנערך לו היה מוצדק לאור התנהגותו, אך יחד עם זאת לא ניתן משקל מספק לנסיבות חייו של העותר. לטענתו, המשיב התעלם מקשייו הכלכליים והבריאותיים וממצבם של הוריו אשר נטל הטיפול בהם נפל על שכמו. כמו כן לטענת העותר לא שקלו לזכותו את פציעתו הממושכת במסגרת עבודות השירות. לטענתו, במקרים רבים הוא יידע את מעסיקיו ואת הממונה על היעדרותו הצפויה, ואף מסר אסמכתאות מתאימות, אשר באופן לא ברור לא התקבלו על ידי המשיב. כך גם טוען העותר כי המשיב לא קיבל את הודעתו על העתקת מקום מגוריו. **לסיכום, העותר סבור כי דבריו לא נשמעו בלב פתוח ונפש חפצה במסגרת השימוע הקודם, ולפיכך הוא מבקש לשטוח את טענותיו שוב במסגרת שימוע חוזר. ב"כ העותר לא הצליח להצביע על פגם מנהלי כלשהו באופן ניהול השימוע.**

עמוד 1

לטענת המשיב, לא נפל כל פגם באופן ביצוע השימוע ובהחלטה המנהלית גופה. העותר התחמק שוב ושוב מביצוע העבודות ומהשימועים אליהם זומן בגין כך. מספר שימועים אף נדחו לבקשת העותר עצמו. העותר לא הציג אסמכתאות רפואיות כנדרש בגין טענותיו על מחלה, וכן לא הציג אסמכתא להעתקת מקום מגוריו. המשיב עשה מעל ומעבר, על מנת לאפשר לעותר להמשיך את ביצוע עבודות השירות - אך העותר התעלם מכל המאמצים והמשיך לפעול ככל העולה על רוחו. כמו כן, ב"כ המשיב הציג מסמך המפרט את ניסיונותיהם של נציגי המשיב ליצור קשר עם העותר, אשר התחמק ו"סינן" אותם. לכן אין כל בסיס לטענת העותר על העדר התחשבות וחוסר נכונות לבוא לקראתו מצד המשיב.

מחוץ לאמור לעיל, ביום 14.09.2021 הורשע העותר בביצוע עבירת זיוף בכוונה לקבל דבר, לפי סעיף 418 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שימוש במסמך מזויף לפי סעיף 120 לחוק העונשין, וקבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 יחד עם סעיף 25 לחוק העונשין. בגין הרשעות אלו נגזרו על העותר 5 חודשי מאסר על תנאי וקנס. הרשעה זו מצטרפת לחיזוק החלטת המשיב להפסקת ביצוע עבודות השירות.

דין והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת המסמכים שהוצגו לעיוני הגעתי למסקנה כי יש לדחות את העתירה, שכן לא נפל בהחלטת המשיב או בהתנהלותו פגם המצדיק את התערבותו של בית המשפט.

ריצוי העבודות כסדרן מהווה תנאי עיקרי לתקינות והמשך ריצוי עבודות השירות. העותר פעל בניגוד לכללים ונראה כי החלטת המשיב הייתה סבירה בנסיבות העניין. ראה דבריה של השופט פרוקצ'יה בהקשר זה [רע"ב 426/06 **נאסר חווא נ' שירות בתי הסוהר** (נבו 12.03.2006) (להלן: "עניין חווא")]:

"הטלת מאסר בעבודות שירות נתפסת בדין כפריבילגיה המוענקת לנאשם. על הנאשם נגזר עונש מאסר והוא "מתויג" כמי שנדון למאסר, אלא שניתנת לו אופציה לרצות את מאסרו בתנאים פתוחים של חיים במסגרת חופשית ועבודות שירות במקום ריצוי מאסר בכלא. פריבילגיה זו אינה מוקנית לנאשם באורח מוחלט ובלתי מותנה. היפוכו של דבר. היא הדירה וניתנת לביטול בכל שלב, מקום שהנאשם אינו עומד בציפיות המתחייבות ממנו לצורך מימושה. נאשם המבקש לרצות את מאסרו בעבודות שירות חייב לקבל עת עצמו עול אחריות הנילווה למסלול עונשי מיוחד זה, ולבצע את המוטל עליו על פי הוראות הממונים, בלא סטייה והפרה של הכללים. כבר נפסק לא אחת בבית משפט זה כי: "עבודות השירות מהוות חלופה לעונש מאסר בפועל, וניתנות בידי נאשם כפריבילגיה אפשרית שנועדה למנוע את כליאתו בין סורג ובריא. מקום שנאשם אינו מקבל על עצמו את עול האחריות הנילווה לעבודות השירות, לא נותרת ברירה אלא לבטל חלופה עונשית זו ולהחיל במקומה חובת ריצוי עונש מאסר בפועל לגבי יתרת העונש שנותר" (רע"ב 8648/04 הרץ נ' נציב שירות בתי הסוהר, תק-על 2004(3), 2680)."

העותר התנהל בצורה קלוקלת, לרבות היעדרויות רבות מהתייצבות לביצוע חובתו ללא אישור ולעיתים אף ללא יידוע. המשיב ביצע ניסיונות רבים כדי לייצר לו סביבת עבודה שתתאים לצרכיו ומגבלותיו (לרבות העברתו בין מספר מעסיקים), אך מאמצים אלו לא נשאו פרי והעותר המשיך להיעדר פרקי זמן ממושכים ממקום עבודתו. מהנתונים שהוצגו בפני עולה כי למרות ההזדמנויות הרבות שניתנו לעותר לרצות את העונש כסדרו, באופן המותאם לצרכיו ככל האפשר,

העותר בחר להתנהל באופן שלא ניתן להשלים עמו במסגרת ריצוי עבודות השירות. מאז תחילת עבודות השירות לפני מעל לשנה, ריצה העותר (כמובא בטופס השימוש שנערך על ידי המשיב) 29 ימים בלבד. הוא זומן לשיחות בירור ולא שינה את דרכיו בעקבותיהן. גם לשימוע שנקבע לו התייצב העותר רק לאחר תזכורות והתראות רבות.

בסיכום השימוע שנערך לעותר הוא השמיע את טענותיו, אך אלו לא נמצאו מספיקות ואמינות באופן המתיר את התנהגותו הקלוקלת. גם טענות העותר לעניין עדכון כתובתו עלו במסגרת השימוע, והובהר לו כי בהעדר האסמכתאות המתאימות לא ניתן יהיה לשנות את כתובתו הרשומה. האחריות לעדכון הכתובת הרשומה אצל המשיב מוטלת על העותר על פי הכללים שהובהרו לעותר בתחילת ריצוי העונש. משכך, ובהעדר יכולת העותר להצביע על כשל כלשהו בהחלטת המנהלית של המשיב, אין מקום להתערבותו של בית המשפט בהחלטה. בנוסף לכך, עצם פתיחת ההליך הפלילי כנגד העותר מקים עילה שבדין להפסקת עבודות השירות [רע"ב 11160/07 מדינת ישראל נ' מרדכי ביטון] נבו (11.02.2008); עניין **חוא**, לעיל].

בנסיבות אלו, לא מצאתי כי בהתנהלות המשיב או בהחלטת המשיב נפל פגם או חוסר סבירות המצדיקים התערבות. על כן, אין מנוס מלדחות את העתירה נגד החלטת המשיב להורות על הפסקה מנהלית של עבודות השירות, שכן מדובר בהחלטה סבירה, שהתקבלה משיקולים ענייניים ובהליך ראוי.

העתירה נדחית.

העותר יתייצב לרצות את יתרת עונשו בהתאם לרישומי שב"ס בבימ"ר קישון ביום 1.11.21 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על העותר לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787377;

08-9787336 וכן להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס, ברשימת הציוד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

ניתנה היום, ד' חשוון תשפ"ב, 10 אוקטובר 2021, במעמד העותר וב"כ הצדדים.

רון שפירא, נשיא